

tukes

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

HARRASTAJAN KORUT JA KOSMETIIKKA

HARRASTAJAN KORUT JA KOSMETIIKKA

Korujen ja kosmetiikan valmistaminen itselle on suosittu harrastus. Kun tuotteita myydään myös muille, on huomioitava monta uutta asiaa. Tähän esitteeseen on koottu tietoa lainsäädännön vaatimuksista, jotka koskevat korujen ja kosmetiikan valmistusta ja myyntiä.

Yritys tai yksityishenkilö on vastuussa valmistamiensa, maahantuomiensa ja myymiensä tuotteiden tai tarjoamiensa palveluiden turvallisuudesta.

Tuotteessa tai tuotteen pakkauksessa pitää olla seuraavat tiedot sekä suomeksi että ruotsiksi:

- kauppataivan mukainen tuotteen nimi
- valmistajan, valmistuttajan tai maahantuojan yhteystiedot
- joissakin tapauksissa tuotteen tuotantoerän tiedot, valmistuserätunnus, valmistusvuosi tai muu tuotteen yksilöimiseksi tai tarvittaessa jäljittämiseksi tarvittava tieto
- kaikki turvallisen käytön kannalta tarpeelliset tiedot, esimerkiksi varoitukset ja käyttöohjeet
- kosmetiikkatuotteissa lisäksi muut lain vaatimat merkinnät.

TUOTTEIDEN TEKEMINEN ITSELLE JA MYYNTIIN

Mitä pitää huomioida, jos tuotteita myydään Facebookissa, kirpputorilla, messuilla tai myyntipisteessä?

Myyjän pitää muistaa selvittää lainsäädännön vaatimukset ennen tuotteiden myyntiä.

- Jalometallituotelaki ja asetus (jalometallikorut)
- REACH-asetus (korut)
- kuluttajaturvallisuuslaki (korut, palvelut)
- kosmetiikka-asetus ja laki sekä väittämäasetus (kosmetiikka)
- lelulaki (lelut)
- sekä muut valmistukseen ja kaupankäyntiin liittyvät vaatimukset.

Verkkokauppa

Verkkokauppa on vakiinnuttanut asemansa myös suomalaisten hankinnoissa. Esimerkiksi useissa aasialaisissa verkkokaupoissa tuotteita myydään suomeksi, mikä saattaa hämätä kuluttajaa uskomaan, että kaupassa myytävät tuotteet täyttävät myös eurooppalaiset turvallisuusvaatimukset. Myös halvat hinnat houkuttavat. Muista, että Euroopan ulkopuolelta ostetuissa tuotteissa ostaja on usein samalla myös EU-maahantuoja. Jos siis myyt näitä verkkokaupasta ostettuja tuotteita eteenpäin, sinut voidaan katsoa vastuulliseksi tuotteiden turvallisuudesta ja lainsäädännön velvoitteiden noudattamisesta.

KORUT JA JALO- METALLI- TUOTTEET

Kadmium, lyijy ja nikkeli

Jos valmistat tai myyt koruja, sinun on hyvä tietää niitä koskevat kemikaalirajoitukset. Korut eivät saa sisältää kiellettyjä aineita, kuten lyijyä tai kadmiumia eikä niistä saa liueta liikaa nikkeliä. Jos hyödynnät vanhoja tuotteita uusien valmistuksessa muista, että nykyiset nikkeli-, kadmium- ja lyijyrajoitukset eivät ehkä olleet voimassa vanhan tuotteen valmistusaikana, mutta ovat voimassa, kun valmistat niistä uuden tuotteen.

Jalometallituotteiden leimat

Jos päätät aloittaa jalometallikorujen myynnin muista, että jalometallituotteet pitää leimata pitoisuus- ja nimileimalla. Tarkastusleima on vaihtoehto nimileimalle. Voit hakea nimileimaa Tukesista. Leimausvelvollisuus koskee jalometallituotteita, jotka painavat

- 10g tai enemmän (hopeatuotteet)
- 1g tai enemmän (kulta-, palladium- ja platinatuotteet).

Hopea- ja kultasavesta valmistetut korut ja esineet leimataan samalla tavalla kuin muutkin jalometallituotteet.

Yhdistelmäkorut

Jos yhdistät koruun kokonaan hopeisia osia ja osia, jotka ovat hopeanvärisiä, niin silloin hopeiset osat leimataan hopean leimalla ja hopeanväriset osat METAL-leimalla. Sama koskee muita jalometalleista tehtyjä koruja.

Korumetalli

Korumetalli on markkinoilla käytetty yleisnimi erilaisille korumetalliseoksille, jotka eivät ole jalometalleja. Se ei kerro, mistä raaka-aineista koru on valmistettu. Myyjän on tiedettävä, sisältääkö tuote rajoitettuja aineita (nikkeli, kadmium, lyijy) tai REACH-asetuksen mukaisia ns. erityistä huolta aiheuttavia aineita (SVHC-aineet). SVHC-aineet ovat huolta aiheuttaviksi tunnistettuja aineita, joiden jäämiä saa olla esineissä, mutta joista myyjän pitää tietää.

Kierrätysmateriaalit

Kierrätys on tätä päivää, muista silti, että kemikaalirajoitukset koskevat myös kierrätysmateriaaleista

valmistettuja tuotteita. Se, että raaka-aine soveltuu uusiokäyttöön ei takaa sen turvallisuutta uudessa käyttötarkoituksessa. Erityisesti huomioi mm. kadmiumia, lyijyä, nikkeliä, kromia, atsovärejä, palonsuoja-aineita sekä muovien pehmentimiä esim. ftalaatteja koskevat rajoitukset.

Ongelmia voi tulla, jos koruja/tuotteita valmistaa esim.

- vanhoista kolikoista
- kierrätysnahasta
- ammusten hylsystä
- VHS- ja kasettinauhoista
- auton renkaista
- piirilevyistä
- polkupyörän ketjuista tai muusta kierrätysmateriaalista.

Tarkista tuotteen/raaka-aineen valmistajalta/toimitajalta, etteivät ne sisällä kiellettyjä, rajoitettuja tai erityistä huolta aiheuttavia aineita (SVHC). Erityistä huolta aiheuttavia aineita koskee myös tiedotusvelvollisuus kuluttajalle. Myyjän pitää osata kertoa, sisältääkö esine SVHC-ainetta.

Esimerkiksi vanhat kankaat voivat sisältää liian suuria pitoisuuksia atsovärejä tai palonsuoja-aineita. PVC-pinnoitetut ns. vahakankaat saattavat sisältää ftalaatteja. Vanhoissa tekstiileissä voi olla vetoketjuja ja neppareita, joista saattaa liueta liikaa nikkeliä.

Puu- ja elintarvikesilikonihelmet korumateriaalina

Tällaisia ovat esimerkiksi pienten lasten hypisteltäviksi tarkoitettut imetyks- ja kantokorut tai muut korut. Selvitä materiaalien myyjältä ovatko ne soveltuvia käyttötarkoitukseksi:

- Puu kuivuu ajan myötä ja voi haurastua, jolloin se rikkoutuu helposti.
- Varmista ettei silikonin sisällä esimerkiksi kiellettyjä aineita.

Huomioitavaa rakenteessa:

- Aikuisen koru ei ole lelu.
- Pienen lapsen hypisteltäväksi tarkoitetuista koruista ei saa irrota pieniä osia, joihin lapsi voi tukehtua.
- Pitkässä narussa on kuristumisvaara – älä anna lapsen leikkiä sillä valvomatta.

Lastenkorut

Onko kyseessä lelu vai muotiasuste?

- Roolileikeissä käytettävät korut, sekä korut, joihin on kiinnitetty lelu (kuten silikoniset hahmot) luokitellaan leluiksi ja niitä koskevat lelujen turvallisuusvaatimukset.
- Aikuisten koruja jäljittelevät lasten muotikorut eivät ole leluja.

Huomioitavaa

- Lelulain mukaan lelujen on oltava turvallisia lasten leikeissä koko niiden käyttöajan ajan. Lelujen rakenteen pitää olla mm. riittävän kestävä eivätkä lelut tai lelun osat saa aiheuttaa vammautumis-, tukehtumis- tai kuristumisvaaraa. Lelujen sisältämät kemikaalit eivät saa vaarantaa lasten terveyttä.
- Leluissa pitää olla CE-merkintä.

Lisätietoja: <https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/lelut>

KOSMETIIKKA

KYNSIÄ, RIPSIÄ, KAMPAUKSIA – OLENKO HARRASTAJA VAI PALVELUNTARJOAJA?

Pelkkä harrastelu kaveripiirin kesken ei tee sinusta palveluntarjoajaa, mutta raja harrastuksen ja ammattimaisen toiminnan välillä voi olla häilyvä. Jos palvelusta maksetaan selkeä korvaus tai palvelu – esimerkiksi kynsien tai ripsien teko – muuttuu toistuvaksi tai toiminta laajenee, sinusta voi tulla palveluntarjoaja. Palveluntarjoajaa koskee kuluttajaturvallisuuslaki, jonka myötä vastuu palvelun ja siinä käytettyjen tarvikkeiden turvallisuudesta siirtyy tekijälle. Olethan valmis ottamaan vastuun tekemästäsi työstä ja hankituista tarvikkeista?

Kosmetiikkaa voi valmistaa omaan käyttöön ja lahjaksi ystäville (pois lukien liikelahjat), jolloin kosmetiikkalainsäädäntöä ei sovelleta tuotteiden valmistuksessa. Vaikka antaisit tuotteita lahjaksi ystäville, on hyvä muistaa, että valmistaja on kuitenkin aina vastuussa valmistamistaan tuotteista.

Mikäli kosmetiikka on tarkoitettu myös lasten leikkeihin, sen pitää täyttää myös lelulainsäädännön vaatimukset. Tuotteesta pitää siis löytyä kosmetiikkalainsäädännön mukaiset pakkausmerkinnät sekä lelulainsäädännön mukaiset pakkausmerkinnät.

Mitä pitää ottaa huomioon, kun tuotteille olisi kysyntää ja niitä halutaan myydä?

Kun itse valmistettua kosmetiikkaa toimitetaan liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta, sen on täytettävä kosmetiikkalainsäädännön vaatimukset. Omavalmisteisen kosmetiikan myynti ja markkinointi omalla toiminimellä on aina liiketoimintaa, ja lainsäädännön asettamien vaatimusten on täytettävä.

Kun kosmetiikan valmistaminen on muuttunut liike-toiminnaksi, mitkä velvoitteet yritystäni koskevat?

Kaikkia kosmetiikkavalmisteita säätelee Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1223/2009 kosmeettisista valmisteista (EU:n kosmetiikka-asetus). Lisäksi valmisteita koskee kansallinen laki kosmeettisista valmisteista 492/2013, joka määrittää pakkausmerkintöjen kielivaatimuksista, eli Suomessa suomen- ja ruotsinkielisistä pakkausmerkinnöistä. Lisätietoa www.tukes.fi/kemikaalit/kosmetiikka.

Luonnonkosmetiikkaa koskee sama lainsäädäntö.

EU:n kosmetiikka-asetuksessa ei ole määritelmää luonnonmukaiselle kosmetiikalle, vaan kaikkia kosmeettisia valmisteita koskee sama lainsäädäntö. Oli kyseessä sitten luonnosta peräisin olevista tai synteettisistä raaka-aineista valmistettu tuote, molempien pitää olla turvallisia käyttäjälleen.

Mitä markkinointiväittämiä saan esittää valmisteistani?

Kosmetiikan markkinointiväittämien on oltava totuudenmukaisia eivätkä ne saa antaa harhaanjohtavaa tietoa esim. tuotteen vaikutuksista ja ominaisuuksista. Valmisteeseen liitetty väittäjä tulee pystyä tarvittaessa todistamaan. Kosmetiikan tarkoitus ei ole hoitaa tai parantaa sairauksia, joten lääkinällisiä markkinointiväittämiä ei saa käyttää.

Kuka on vastuussa valmisteen turvallisuudesta?

Kosmeettisten valmisteiden turvallisuus perustuu turvallisiin ainesosiin. Ainesosien turvallisuudesta kosmeettisessa valmisteesta vastaa valmistaja. Vaikka kosmeettisessa valmisteesta käytetään pelkästään turvallisia ainesosia, on haittavaikutus mahdollinen. Tavallisimpia haittavaikutuksia ovat ärsytysreaktiot, herkistyminen jollekin ainesosalle ja kosketusallergia. Herkistyminen jollekin aineelle on aina hyvin yksilöllistä, ja osalla herkistyminen voi ilmaantua myöhemmin.

Yleisimmät kosmetiikan haittavaikutuksia aiheuttavat aineet

Tunnistettuja haittavaikutuksia aiheuttavia aineita ovat esimerkiksi hajusteet, hiusväriaineet ja säilöntäaineet. Näitä koskevat rajoitukset pitää tarkistaa EU:n kosmetiikka-asetuksen liitteistä. Monien ainesosien käyttö on kosmetiikassa kokonaan kielletty. Myös nämä pitää tarkistaa kosmetiikka-asetuksen liitteestä.

Myös luonnonkosmetiikka voi herkistää

Vaikka kosmetiikan ainesosat tulisivat suoraan luonnosta, ne voivat olla herkistäviä ja allergisen reaktion aiheuttajia synteettisesti valmistettujen ainesosien tavoin. Luonnonkosmetiikka ei takaa suojaa allergista reaktiota vastaan.

Voinko tilata raaka-aineet mistä päin maailmaa tahansa?

Kyllä, mutta on hyvä muistaa, että kosmetiikan raaka-aineet ovat kemikaaleja ja kun niitä tuodaan maahan, yrittäjää koskevat kemikaalilainsäädännön velvoitteet.

Selvitä velvoitteesi, jotta toimit turvallisesti!

---

tukes

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

HELSINKI PL 66 (Opastinsilta 12 B), 00521 Helsinki

TAMPERE Yliopistonkatu 38, 33100 Tampere

ROVANIEMI Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi

PUHELIN 029 50 52 000 | www.tukes.fi